

Vinko Košak: Mislim

Kakor prek polja bežeči oblaki
 so moje misli,
 kakor ladje, ki režejo morja vsega sveta.
 Danes doma so v mirnem pristanu,
 jutri na poti do novih svetov.
 Danes vse mirne, ljubeče v hiši domači,
 pljuskaajo jutri valovi črez krov.
 Misli prešerne, misli strasti ve pijane,
 misli v obupu pekoče,
 v pelinu kesanja rastoče,
 kdaj najdete mir svoj, pot z morja domov?
 Na zimo lastovka prek morja poleti,
 se vrne spet na pômlad,
 da zarodi.
 In ve — ki vam je dana orlova perot,
 ne boste našle vsaj v zadnji uri
 tja, ko kaže vam srce ljubeče pot!

Tone Seliškar: Fabriške delavke

Iz vseh štirih strani sveta jih gledam, ko gredo v zborih,
 neme in gladne kakor spokornice skozi široki vhod fabrik,
 in solnce lije iz vzhoda na nje, in gredo v vrstah,
 v dolgih rekah kakor curki, lijoči iz dna zemlje.
 In štiri vhodi fabrik so odprti, odprti in golta jih sila
 dan za dnem, vedno in vedno liki neznanski orjak,
 ki se je z dimniki svojimi vzel v ostrih sajah
 visoko pod nebo — in žrela nikoli, nikoli ne zapre.
 Pri vhodu, ko zvesti čuvar jih čuvam, te žene, in gledam
 v obraz jim, v oči in misel, v ta žalostni oblak,
 ki zakriva življenje njih src in duš, deklet in mater,
 sklonjenih vase, pod težo rodov, ki pod srcem zore.
 Mlade deklice, še je na belih ustnih mehak solnčni žarek,
 ki ga bo stroj izpil, in njih pogled je tako mrko mehak
 in strog, bolnó koprneč po cvetoči ljubezni,
 ki kliče odrešenika, in božajoče, rahle, tolažeče roke.
 In starke trpke — jaz bedni čuvar omahujem in v temnih nočeh,
 ko iz dimnikov vitkih iskre pod obok nebes
 lete in ugašajo, vidim v njih vaše rojstvo,
 ljubav, vašo kri, potomstvo in izpito srce.